

Optimal råvaruinsats och utnyttjandegrad i energikombinat

Jennie Rodin
WSP Process

Panndagarna 2012, Örnsköldsvik

UNITED
BY OUR
DIFFERENCE

WSP Process

S.E.P. Scandinavian Energy Project

WSP Process Consulting

Upplägg

1. Energikombinatstudie
  1. Energikombinatens komponenter
  2. Fallstudier
  3. Energimässigt utfall
  4. Ekonomisk analys

2. Drifterfarenheter bäddtorkar och förgasare
  1. Specifikationer och driftsdata
  2. Driftproblematik

Energikombinatstudie

Studiens syfte

- Med lika grundförutsättningar jämföra olika typer av energikombinat både energimässigt och ekonomiskt
  - => underlag när det är dags att utöka kapaciteten eller bygga helt nytt

Energikombinatens olika delar

Kraftvärme och hetvatten

Bränsletork

- Utökat värmeunderlag
- Ökad elproduktion
- Bädrtork lämplig

Pelletsproduktion

- Utökat värmeunderlag
- Panndrift hela året

Biodrivmedelsproduktion

- Kopplas till panna
- Ev. utökat värmeunderlag

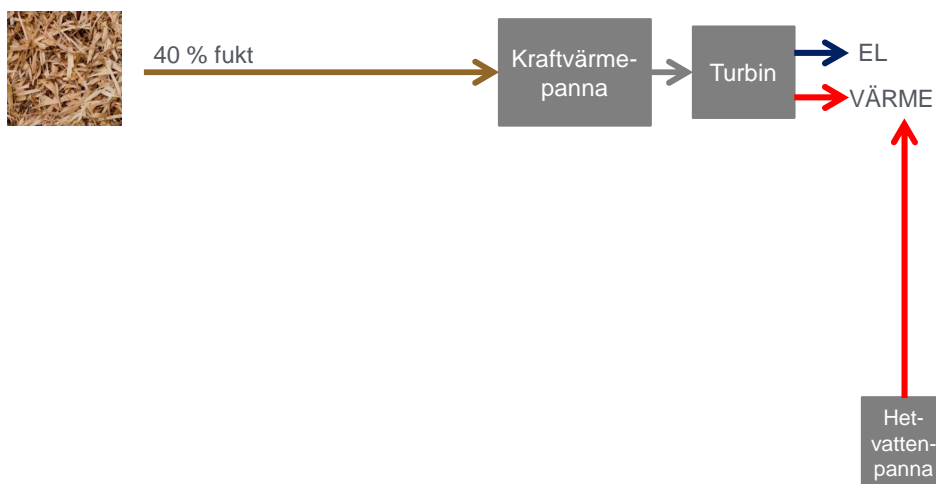
5 fallstudier

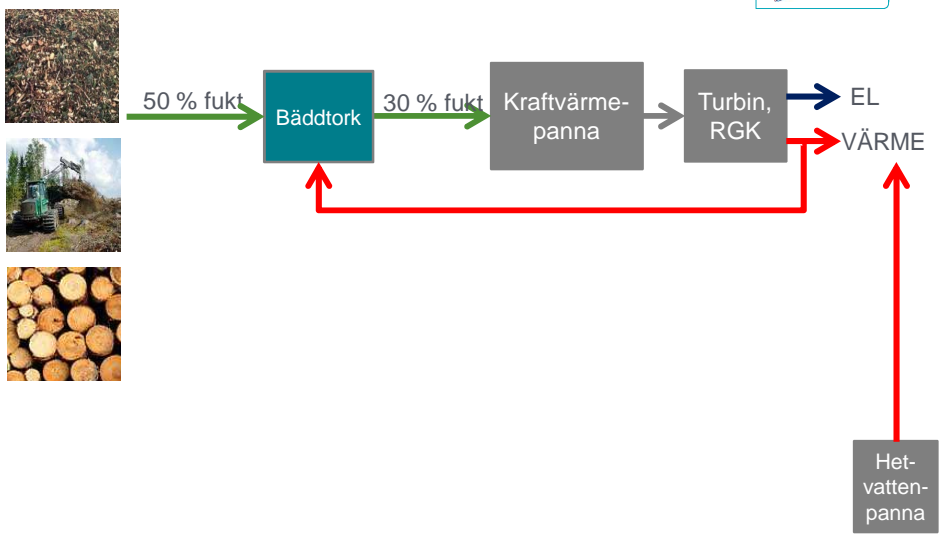
Kraftvärmeverk med...

1. ...hetvattenpanna: grundfall
2. ...hetvattenpanna, bränsletork och långtidslager
3. ...bränsletork och pelletsproduktion
4. ...hetvattenpanna, bränsletork, drivmedelsproduktion och långtidslager
5. ...bränsletork, pelletsproduktion och drivmedelsproduktion

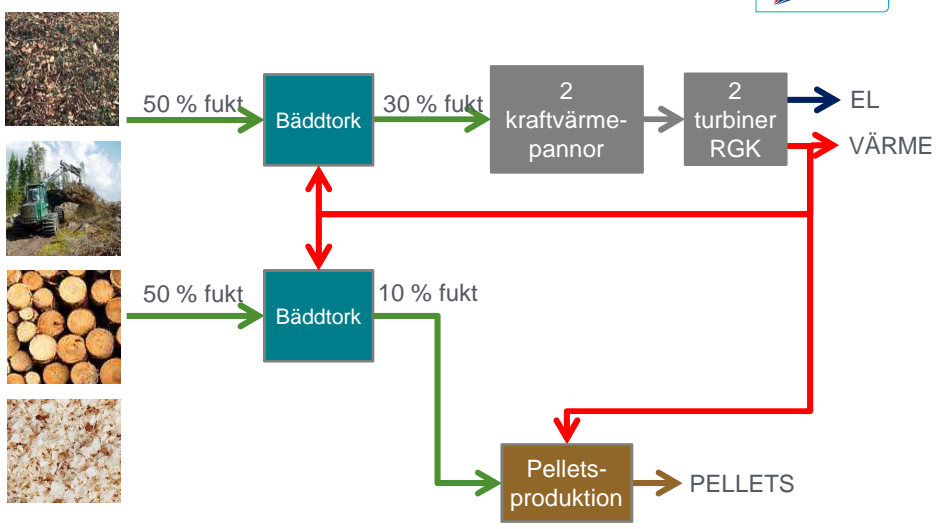
Fall 1: kraftvärmeverk

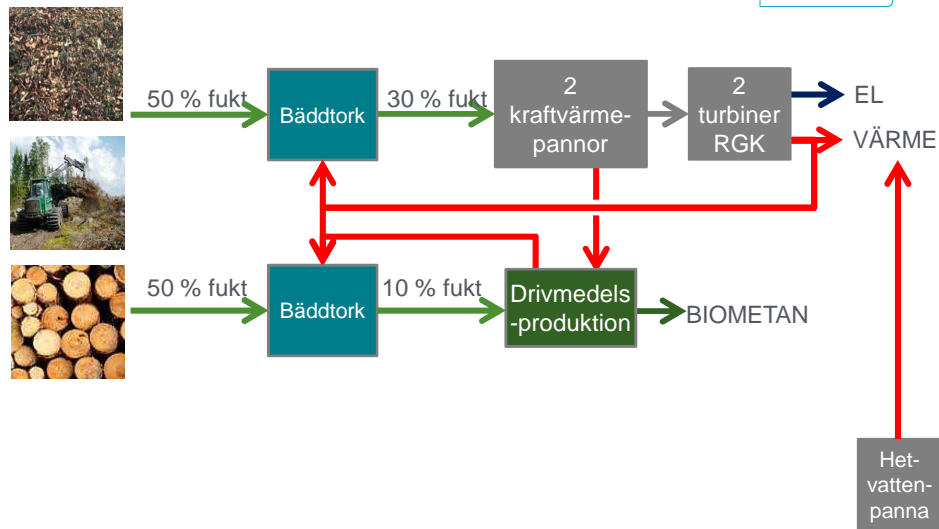
Fall 2: kraftvärmeverk med tork

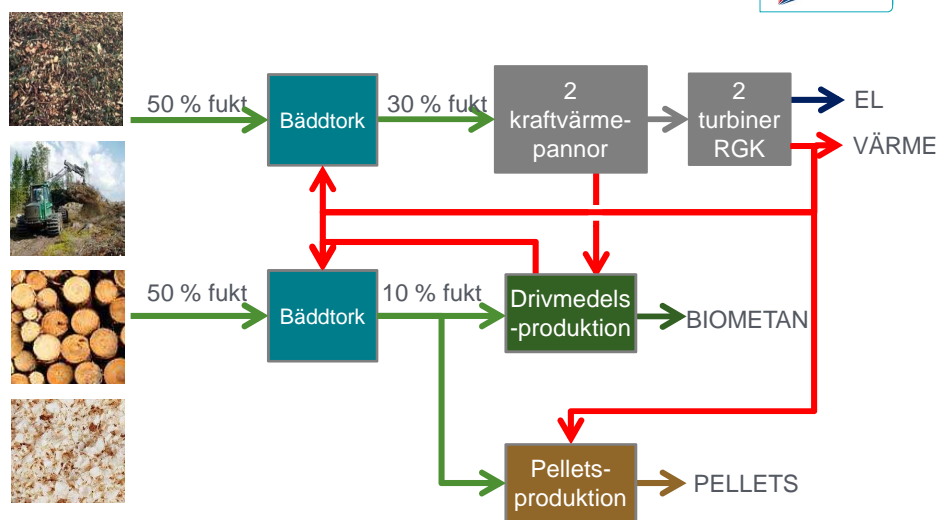
Fall 3: kraftvärmeverk med pelletsproduktion

Fall 4: kraftvärmeverk med drivmedelsproduktion

Fall 5: kraftvärmeverk med pellets- och drivmedelsproduktion

Förutsättningar

- Ny anläggning
- 1000 GWh fjärrvärmel leverans som bas ~ värmebehov i medelstor stad
- Pelletsanläggningen producerar 200 000 ton/år ~ bland de större
- Drivmedelsanläggningen levererar 100 MW biometan ~ Gobigas

Kraftvärmeverkets drifttid i energikombinaten: utnyttjandegrad

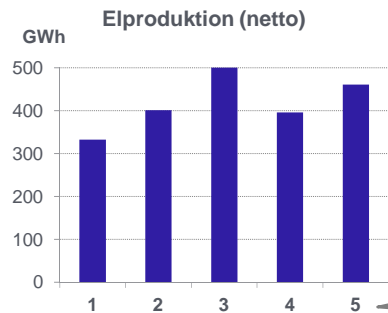
	Drifttid (h)
Fall 1: grund	5 300
Fall 2: tork	6 100
Fall 3: pellets	Hela året
Fall 4: drivmedel	7 300
Fall 5: "stor"	Hela året

Torkning ger förlängd driftsäsong och förlängd drift på fullast

Pelletsproduktionen kan varieras för att matcha efterfrågan på värme

Två kraftvärmepannor + förgasare ger knappt två månaders förlängd driftsäsong

Kombinatdrift ger ökad elproduktion

Torkning ger 20 % mer el

Pelletsproduktion 50 % mer el pga helårsdrift

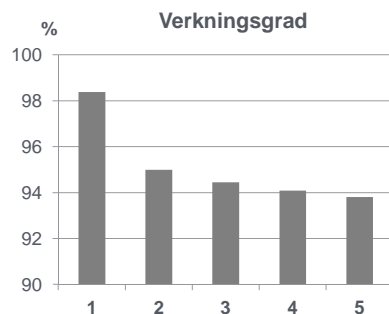
Drivmedelsproduktion: lång drifttid men drar el

Helårsdrift men dras ner av elförbrukning i drivmedelsanläggning

Kombinatdrift ger minskad totalverkningsgrad

$$\text{Verkningsgrad} = \frac{\text{energi i produkter}}{\text{energi i råvaror}}$$

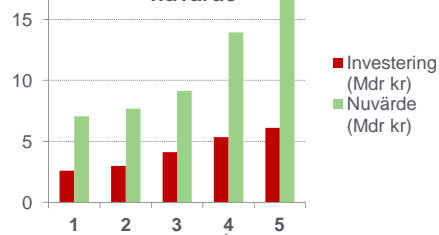
- Fall 1 högst verkningsgrad
- Alla fall där torkning ingår ger 3-4 % sänkt verkningsgrad
- Högre förädling ger lägre verkningsgrad

Varierande lönsamhet i energikombinaten

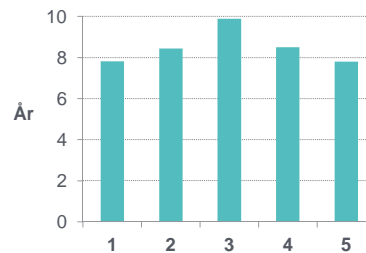

Investeringskostnad och nuvärde

Försäljning av biodrivmedel lönsamt!

Payback-tid

Pelletsproduktion ger längst avbetalningstid

Kraftvärmeverk jämfört med storkombinat lika

Optimal råvaruinsats och utnyttjandegrad

Råvaruinsats: totalverkningsgrad

- Lägst upparbetning av bränsle ger högst verkningsgrad
- Energikombinat med många produkter (fall 5) något lägre verkningsgrad, men:
  - Samma payback-tid som i fall 1
  - Riskspridning i och med flera produkter
  - Biodrivmedel är en produkt som pga efterfrågan kan ge högt pris i framtiden

Utnyttjandegrad: lång driftsäsong, ges av

- Pelletsproduktion - bra för att balansera värmebehovet över året
- Torkning av bränsle med värme av låg temperatur
- Lagring av torkat bränsle

Drifterfarenheter

Förgasare och bäddtorkar

Förgasare

Förgasaren på Värö kommersiell, Chalmers forskningsanläggning

Drifterfarenheter

- Generellt god tillgänglighet, oftast kringssystem kopplade till fastfashantering som kränglar
- Fruset bränsle problem under vinterhalvåret
- Sintring av bädden vid för mycket alkali
- Hantering av gasen efter förgasaren
  - Tjärbildning i värmeväxlare
  - Erosion av rågasledning

Källa: Chalmers Tekniska

Källa: SCD

	Värö	Chalmers
I drift	1988	2007
Teknik	CFB	BFB
Effekt (MW)	2-4	~26
Bäddmaterial	dolomit	kiselsand
Oxidationsmedie	Luft	Ånga
Tryck	Atmosfärisk	Atmosfärisk
Temperatur (°C)	760 - 800	800 - 850

Bäddtorkar

Producerar torkat material för pelletsproduktion, till barkpanna och för avsalu

Uppvärmning av torkluft sker med hetvatten av 75-90(°C) + ev ånga

Drifterfarenheter

- Uppges fungera mycket bra, god tillgänglighet för samtliga torkar
- Rockhammar & Värö hade problem med brand i torkat material
  - Sänkt torkluftstemperatur
  - Lagring i mindre stackar

	Värö	Halling-dal	Rock-hammar
I drift	2010	2008	70-talet
Leverantör	Bruks	Bruks	Mekan-transport
Yta (m ²)	240	75	28
Bäddhöjd	0,8 - 1	0,8	0,5 - 1
Kapacitet (ton ts/h)	17	6	-
Fukthalt in/ut (%)	65 / 35	50 / 10	45 / 38
Temperatur torkluft (°C)	65 - 120	80	75

Tack för mig!
Frågor?

Kontakt

WSP Process Consulting

Jennie Rodin

Adress Rullagergatan 4, Göteborg

Telefon 070 5924218

E-post jennie.rodin@wspgroup.se

Hemsida www.wspgroup.com/sv/WSP-Sverige/Tjanster/service-container/WSP-Process/